

Lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain ja ajokorttilain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 103/2017 vp)

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa otsikossa mainitun hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyyn liittyen. Ministeriön nimeämä nä edustajana lausun asiassa seuraavaa:

Esitykseen sisältyy liikenne- ja viestintäministeriön toimialaan kuuluvat lakiesitykset ajokorttilain (386/2011), tieliikennelain (267/1981) ja ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain (541/2003) muuttamiseksi.

Hallitus esittää muun ohella eduskunnalle, että sakkomenettelyn tosiasiallista käyttöalaa laajennettaisiin siirtämällä toimivalta ajokieltoseuraamusten määräämiseen kaikilta osin poliisille. Muutoksen johdosta rattijuopumuksia voitaisiin käsitellä sakkomenettelyssä. Ajokielto määrättäisiin syyksi lukevan ratkaisun pohjalta hallinnollisessa menettelyssä.

Poliisin ajokieltoimenettelyä yksinkertaistettaisiin myös niin, että kuulemismenettely voitaisiin käynnistää jo tapahtumapaikalla. Lisäksi väliaikaisessa ajokiellossa olevan henkilön ajokieltoa koskeva päätös voitaisiin antaa tiedoksi tavallisena tiedoksiantona. Poliisin mahdollisuuksia määrätä väliaikainen ajokielto päättymään laajennettaisiin. Muutoshaku ajokieltopäätöksiin tapahtuisi vaatimalla oikaisua ja valittamalla sen jälkeen hallinto-oikeuteen. Ajokieltoimenettelystä annettaisiin muitakin tarkentavia säännöksiä.

Liikenne- ja viestintäministeriö on osallistunut hallituksen esitysluonnoksen laadintaan. Ministeriö pitää tärkeänä, että esitys toteutetaan ehdotettavassa muodossa.

Esitys merkitsisi arviolta noin 5 000 rattijuopumusta koskevan asian siirtymistä tuomioistuinten kirjallisesta menettelystä sakkomenettelyyn. Muutos vähentäisi syyttäjien ja tuomioistuinten työmäärää ja parantaisi oikeuslaitoksen mahdollisuuksia keskittyä sen ydintehtäviin eli vaikeiden ja riitaisten asioiden käsittelyyn. Poliisin työmäärä lisääntyisi jonkin verran, mutta kokonaisuutena uudistus joustavoittaisi ja nopeuttaisi sanktion määräämisprosessia sekä viranomaisten että rikoksesta epäillyn näkökulmasta.

Liikenne- ja viestintäministeriön johdolla on vireillä tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistus. Uudistuksen yhteydessä on muun muassa ajokorttilakia tarkoitus muuttaa. Siksi on mahdollista, että useita ajokorttilain muutosesitystä käsitellään eduskunnassa samanaikaisesti. Hallituksen esitys uudeksi tieliikennelaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi kuluvan syksyn aikana.

Kimmo Kiiski
Liikenneneuvos